

Половніков І. І.,
Президент, Українська технологічна академія, м. Київ
Беднарчук М. С.,

к.т.н., доцент, професор кафедри товарознавства непродовольчих товарів, Львівська комерційна академія, м. Львів

ТОВАРОЗНАВЦІ ЛЬВІВСЬКОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ АКАДЕМІЇ – АКТИВНІ УЧАСНИКИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Анотація. Зроблено загальну характеристику Української технологічної академії (УТА) – самоврядної громадської науково-технічної організації, що внесена до офіційного переліку Академій наук всього світу – "Academies Science", які визнані ЮНЕСКО, та розкрито роль провідних вчених Львівської школи товарознавства у становленні цієї академії. Зроблено аналіз результатів діяльності наукових шкіл товарознавства Львівської комерційної академії (ЛКА), які очолюють академіки УТА, за основними напрямками її діяльності: розширення представництва вчених ЛКА в УТА, координування наукових досліджень, підготовка кандидатів та докторів наук, проведення наукових конференцій, видавнича діяльність, підвищення кваліфікації викладачів та забезпечення баз практики студентів магістратури. Розкрито об'єктивні підстави для укладення офіційної угоди про співпрацю між цими академіями.

Ключові слова: наукові дослідження, науковці, товари легкої промисловості, монографія, підручник, нормативний документ, патент.

Polovnikov I. I.,
President, Ukrainian Technological Academy, Kyiv
Bednarchuk M. S.,

Ph.D, Associate Professor, Professor of the Department of Commodity Research of Non-food Products, Lviv Academy of Commerce, Lviv

COMMODITY EXPERTS AT LVIV ACADEMY OF COMMERCE ARE ACTIVE PARTICIPANTS OF RESEARCH AND PRACTICE ASSOCIATION

Abstract. General description of the Ukrainian Technological Academy (UTA) - public scientific and technical organization that is brought in to the official list of Academies of sciences of the whole world - "Academies Science", which is recognized to UNESCO, has been done, and the role of leading scientists of Lviv School of Merchandizing has been exposed. The results analysis of the scientific schools of merchandizing at Lviv Academy of Commerce (LCA), that are headed by academicians of UTA has been done, according to the basic directions of the activities such as expansion of LCA scientists representativeness in UTA, scientific researches coordinating, candidates and doctors of sciences training, holding scientific conferences, publishing activity, professional improvement and postgraduate students practical training support. Objective basis for making formal agreement for collaboration between these academies are shown.

Keywords: scientific researches, scientists, commodities of light industry, monograph, textbook, normative document, license.

Постановка проблеми. Серед нечисленної кількості нині фактично функціонуючих в Україні галузевих академій наук особливе місце з огляду на продуктивну співпрацю для розвитку товарознавчої науки займає Українська технологічна академія (УТА), яка є одним із найстаріших у незалежній Україні науково-практичних об'єднань. Це незалежна самоврядна громадська науково-технічна організація, що була створена у 1992 р. з метою сприяння членам академії (колективним та індивідуальним) у створенні нових наукових технологій у промисловому виробництві, науці, освіті тощо

для захисту спільних інтересів членів академії. Сьогодні у складі УТА (рис. 1) функціонують 27 галузевих та 20 регіональних відділень, які загалом налічують 1207 індивідуальних членів і 136 колективних членів, серед яких 62 зарубіжні члени з 11 країн світу (Польщі, Франції, Угорщини, Швейцарії, Німеччини, Ізраїлю, США та ін.).

Як і НАН України, УТА отримала міжнародне визнання і внесена до офіційного переліку Академій наук всього світу – "Academies Science", що визнані ЮНЕСКО [1].

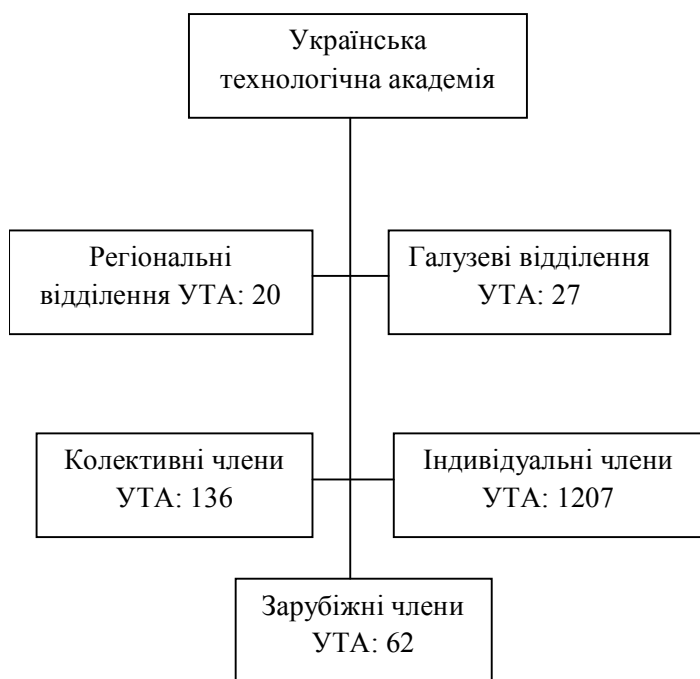

Рис. 1. Структура Української технологічної академії

В історії становлення та творчого доробку УТА вчені-товарознавці Львівської комерційної академії відіграють особливу роль, оскільки вони стояли біля витоків цього науково-практичного об'єднання та були учасниками формування первинного осередку УТА.

Зокрема, львів'яни-товарознавці були серед перших дійсних академіків УТА: Заслужений діяч науки і техніки України, д.т.н., проф. Семак Б. Д. обраний сьомим академіком УТА (посвідчення академіка УТА № 007); майже 20-річний досвід академіка УТА має Заслужений діяч науки і техніки України, д.т.н., проф. Сирохман І. В.; колишній працівник цього вишу Заслужений діяч науки і техніки України, д.т.н., проф. Пугачевський Г. Ф. обраний шостим академіком УТА (посвідчення академіка УТА № 006).

Тому сьогодні почесне право бути обраними у дійсні члени УТА наполегливою та результативною працею доводять колеги по роботі та учні створених цими шанованими професорами наукових шкіл із дослідження товарів легкої промисловості та харчових продуктів.

Вчені-товарознавці Львівської комерційної академії нині утворюють основу Львівського територіального відділення УТА, яке у 2015 р налічує 25 осіб. Із дванадцяти докторів та кандидатів наук у цьому осередку понад 50% складають чинні науково-педагогічні працівники і випускники ЛКА.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед галузевих академії УТА нині успішно функціонують немало близьких до товарознавства за об'єктами діяльності, наприклад легкої промисловості; волокнистих і композиційних матеріалів; полімерних матеріалів; целюлозно-паперова; скляна, емалева, фарфоро-фаянсова; гуми, латексів і виро-

бів з них; будівництва; сертифікація технологій, виробів і матеріалів; виробництва та переробки продуктів тваринництва; сільського господарства; паливно-енергетичної промисловості [2-3].

Якісно новий етап діяльності УТА на Львівщині розпочався з виїзного засідання у м. Львові весною 2014 р, яке було проведено на базі ПП „Галбезпека”, директором якого є академік УТА Лебедева Н. Р.

Але стратегія розвитку співпраці УТА з територіальними відділеннями остаточно сформулася на звітних зборах УТА, що відбулися в Київському національному університеті технологій і дизайну 5 червня 2015 р., де на основі звіту керівника регіонального відділення УТА серед іншого розглядали й оцінювали діяльність товарознавців Львівщини в межах функціонування УТА.

Звіт про результати наукової діяльності вчених-товарознавців Львівщини, які є дійсними членами УТА, заслухали на пленарному засіданні, де серед запрошених були: заступник голови секретаріату комітету з питань науки і освіти ВР України Шевченко М. М., колишній ректор Київського національного університету технологій і дизайну проф. Головка Д. Б. і чинний ректор цього вишу проф. Грищенко І. М.; ректор Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка проф. Носко М. О., ректор Хмельницького національного університету проф. Скиба М. Є.

Із виступами зі звітами про роботу записалися 17 керівників галузевих і територіальних відділень УТА, але через насичену програму та обмежений час були заслухані лише доповіді про основні результати роботи Львівського, Чернігівського, Вінницького і Хмельницького регіональних відділень. В обговоренні проблем і перспектив діяльності УТА взяли участь відомі вчені та керівники галу-

зевих структур УТА та відомих виробничих підприємств України – Герой України Петронюк В. А., академік УТА Пашковський А. І., генеральний директор ТОВ “Володарка” Гавриш Л. Т. та ін.

Постановка завдання. Оскільки розглянуті у роботі звітних зборів УТА напрями розвитку товарознавчої науки в ЛКА сьогодні вже частково реалізовані або мають об’єктивні підстави для розвитку, то метою даної статті є деталізована інформація про результати й узагальнена інформація про перспективи діяльності вчених-товарознавців ЛКА у роботі УТА.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як і у звіті Львівського територіального відділення УТА, інформація про перспективи діяльності вчених-товарознавців ЛКА у роботі УТА згрупована за основними напрямками діяльності цієї організації та у даній статті стосується лише товарознавчих досліджень, оскільки різні вчені Львівського регіонального відділення УТА проводять наукові дослідження у різних галузях науки. Отже, нижче викладені основні напрями діяльності Львівської школи товарознавства в межах функціонування УТА.

1. Розширення представництва вчених ЛКА в УТА.

За останній рік вчені ЛКА розширили своє представництво в УТА, оскільки обрані членами УТА й отримали відповідні документи: д. т. н., зав. кафедрою товарознавства непродовольчих товарів проф. Доманцевич Н. І. та д. т. н., зав. кафедри харчових технологій і готельно-ресторанного бізнесу проф. Ощипок І. М.; ще сім науково-педагогічних працівників та випускників ЛКА рекомендовані до обрання в УТА, зокрема Пелик Л. В. (док. техн. наук, проф., проф. кафедри товарознавства непродовольчих товарів); Раситюк Т. М. (к.т.н., доц., проф. кафедри товарознавства продовольчих товарів); Лебединець В. Т. (к.т.н., доц., доцент кафедри товарознавства продовольчих товарів).

Варто наголосити, що практика обрання вчених-товарознавців в УТА за останні роки досить поширена. Наприклад, лише у 2014-2015 рр. дійсними членами УТА обрані: д.т.н., проф. Мардар М. Р. (Одеська національна академія харчових технологій, зав. кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі), к.т.н., доц. Губа Л. М. (Полтавський економічний університет, доцент кафедри товарознавства непродовольчих товарів) та ін.

2. Координування наукових досліджень.

Координування наукових досліджень та їх спрямування у русло максимальної ефективності за статутом є однією з базових функцій УТА. Тому важко переоцінити вагомість співпраці за цим напрямком як для сформованих вчених, так і для аспірантів товарознавчих кафедр ЛКА.

Прикладом масштабного науково-дослідного проекту, реалізованого в ЛКА під егідою УТА, є робота, спрямована на вирішення важливої для товарознавчої науки, виробництва, торгівлі й споживачів проблеми формування цивілізованого

ринку взуття в Україні шляхом розроблення на основі товарознавчих досліджень наукових основ формування асортименту і властивостей конкурентоспроможного взуття спеціального призначення (ВСП) вітчизняного виробництва. Означений проєкт складався з таких етапів:

- розробка вихідних теоретичних положень, встановлення і наукового обґрунтування ролі та місця ВСП – у розширенні вітчизняного ринку взуття, а товарознавчих досліджень – у формуванні ринку ВСП в Україні;

- здійснення товарознавчого оцінювання найбільш популярних у споживачів моделей імпортного ВСП і розробки на основі цього науково обґрунтованої товарознавчої термінології на нові групи вітчизняного ВСП, номенклатури та ієрархії показників його споживних властивостей;

- оцінювання за результатами патентного пошуку досягнень провідних світових дослідників і виробників ВСП та розробки напрямів забезпечення потрібного рівня споживних властивостей вітчизняного ВСП;

- розробка науково обґрунтованої номенклатури і встановлення базових значень показників якості матеріалів для ВСП, проведення антропометричних досліджень стоп споживачів ВСП та використання цих даних як інструментарію для виробництва ВСП з комплексом бажаних споживних властивостей;

- удосконалення концепції формування ергономічних властивостей ВСП за рахунок розробки вимог до основних частин (вузлів, деталей) і груп ВСП на основі встановлення номенклатури, систематизації й аналізу специфіки умов його експлуатації та чинників зношування;

- розробки на основі вимог споживачів конструкцій окремих видів ВСП, проведення виробничої апробації та дослідної експлуатації цього взуття;

- розробки і/чи вдосконалення методики дослідження споживних властивостей ВСП, що максимально відображають умови його використання, підвищують об’єктивність результатів тощо; зокрема, дослідження системи “стопа – взуття – рухома опора”; дослідження віброзахисної спроможності взуття без участі людини-оператора та ін.;

- проведення дослідження показників споживних властивостей розробленого ВСП з використанням авторських методик та комплексне оцінювання рівня його якості;

- розроблення і затвердження нормативної документації на вітчизняне ВСП і впровадження його на підприємствах галузі;

- розрахунок економічного ефекту від впровадження нових видів ВСП у виробництво та встановлення соціального ефекту від його використання;

- встановлення ролі товарної інформації у формуванні вітчизняного ринку ВСП та його конкурентоспроможності;

- розробка концепції товарознавчого консалтингу на вітчизняному ринку ВСП та алгоритму вибору споживачами раціонального ВСП.

Найвагоміша складова цих робіт стосувалася експериментальних досліджень і полягала у забез-

печенні УТА можливості проведення аспірантами ЛКА стабілографічних досліджень у Чернігівському національному педагогічному університеті, де є унікальний прилад “Стабілан”, а також досліджень віброзахисної спроможності взуття спеціального призначення на спеціальному стенді в ДУ “Інститут медицини праці АМН України”. Результати цих досліджень покладені в основу виконаних успішно захищених кандидатських дисертацій [4-6] та висвітлені у спільних монографіях вчених-товарознавців ЛКА та дійсних членів УТА [7-8].

Не менш важливою складовою частиною координаційної діяльності УТА доцільно вважати патентування результатів товарознавчих досліджень та розробку нормативних документів, які логічно і вагомо завершують проведені вченими й аспірантами ЛКА наукові дослідження за тематикою, що має державну реєстрацію: “Формування і оцінювання асортименту, властивостей і якості непродовольчих товарів” (ДР № 0111U010536); “Дослідження і формування споживних властивостей взуття спеціального призначення” (ДР № 0111U004079); “Дослідження і формування споживних властивостей спортивного взуття” (ДР № 0111U004080); “Дослідження проблем формування асортименту і якості взуттєвих матеріалів і взуття” (ДР № 0110U005164); “Наукове обґрунтування процесу інформаційного забезпечення товарів” (ДР № 0111U004078).

Наприклад, загалом за час співпраці товарознавців із галузевими відділеннями УТА за останні 6 років отримано 5 патентів, які стосуються взуттєвих товарів. Зокрема, у 2015 р. вперше в Україні отримано патент на ідентифікаційні товарні знаки для маркування товарів легкої промисловості, де серед авторів є аспіранти і викладачі кафедри товарознавства непродовольчих товарів ЛКА – Садловська С. І., Шумський О. В., Попович Н. І. та ін. [9-10].

3. Підготовка кандидатів та докторів наук.

В межах співпраці між УТА і товарознавчими науковими школами ЛКА здійснюється підготовка науковців до отримання наукових ступенів. Лише в 2015 р. у ЛКА завершені дві докторські дисертації товарознавчого спрямування, науковими консультантами яких є дійсні академіки УТА проф. Семак Б. Д. і проф. Сирохман І. В.; влітку 2015 р. буде захищатись одна [6], успішно виконані дві та виконуються три кандидатських дисертації, в яких науковими керівниками є дійсні члени УТА – проф. Семак Б. Д., проф. Сирохман І. В., проф. Доманцевич Н. І., а також доц. Беднарчук М. С. та к.т.н. Попович Н. І., які вже кілька років співпрацюють із УТА.

4. Наукові конференції.

Практично всі дійсні члени Львівського відділення УТА беруть участь у наукових конференціях різного рівня і спрямування в Україні і за кордоном, але більш вагомим результатом є проведення цих заходів.

Тому товарознавці ЛКА із 2013 р. щорічно проводять [11-12] Міжнародні науково-практичні конференції, у роботі яких постійно беруть участь і, як правило, є керівниками напрямів (секцій) вчені-товарознавці, дійсні академіки УТА з інших міст

України – Києва, Чернігова, Полтави та ін.

Зокрема, у роботі I Міжнародної науково-практичної конференції, яку проводила кафедра товарознавства непродовольчих товарів ЛКА, взяли участь представники 33 закладів науки, освіти і виробництва з України і з-за кордону; її матеріали були опубліковані у трьох томах і містили 170 тез доповідей від 240 авторів, серед яких 34 доктори наук і професори, 82 кандидати наук і доценти, 56 закордонних учасників.

5. Видавнича діяльність.

Вчені-товарознавці Львівського відділення УТА активно публікують свої монографічні наукові праці та навчальну літературу. Зокрема, лише за останні 2 роки вони видали 3 монографії [7, 8, 13] та 4 підручники і навчальні посібники [14-16].

При цьому варто наголосити, що меценатами у виданні цих наукових праць дедалі частіше стають випускники нашого товарознавчого факультету. Наприклад, лише за останні два роки викладачі кафедри товарознавства непродовольчих товарів Львівської комерційної академії на перших сторінках видань своїх праць із гордістю за своїх учнів висловлювали щире подяку за сприяння у виданні наукової і навчальної літератури Анатолію Диріву, Андрієві Гудзоватому, Юрію Орешкіну, Наталії Бобяк, Романові Кас'яненко, Іванові Бокочу, Юрію Бернацькому, а також бізнесменам, які за власною ініціативою сприяють виданню товарознавчої літератури, зокрема п. Богданові Могилі [7, 13, 17].

6. Підвищення кваліфікації викладачів та забезпечення баз практики студентів магістратури.

Це новий і вкрай потрібний сьогорні напрям спільної роботи УТА та вишів товарознавчого профілю. Усвідомлюючи потреби часу, УТА дає змогу викладачам вишів підвищувати практичну складову своєї кваліфікації, яка, зокрема, є обов'язковою вимогою нинішньої акредитації вишів. Наприклад, у цьому році підвищення кваліфікації в УТА здійснили 2 викладачі ЛКА.

Та не менш важливою є співпраця у галузі практичної підготовки студентів магістратури в межах укладених за сприянням УТА двох- чи багатосторонніх угод, наприклад планується укладення угоди з провідним національним виробником шкірза заводом “Чинбар”.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Вчені-товарознавці з Львівської комерційної академії були серед засновників Української технологічної академії і впродовж майже 25 років плідно співпрацюють із ученими інших галузевих та регіональних відділень УТА. Основними напрямками цієї співпраці є розширення представництва вчених ЛКА в УТА, координування наукових досліджень, підготовка кандидатів та докторів наук, проведення наукових конференцій, видавнича діяльність, підвищення кваліфікації викладачів та забезпечення баз практики студентів магістратури. До цього року описана співпраця була ініціативою окремих вчених з боку обох академій, а перспективи майбутніх відносин між ЛКА та УТА у новому форматі визначені уго-

дою про співпрацю, яку уклали ректор ЛКА і Президент УТА у травні цього року.

ЛІТЕРАТУРА

1. Academies Science / World conference on science. Science for the twenty-first century. A new commitment UNESCO 2000. – p. 528.

2. Українська технологічна академія. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.utaso.com.

3. 15 років Українській технологічній академії. У 3-х ч. / [гол. ред. проф. В. П. Нестеров]. – К. : УТА, 2007.

4. Дослідження споживних властивостей спортивного взуття для скейтбордингу : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.15 / Попович Наталія Ігорівна. – Львів, 2012. – 22 с.

5. Формування і оцінювання споживних властивостей взуття спеціального для захисту від вібрації : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.08 / Катрук Марія Ігорівна. – Львів, 2014. – 23 с.

6. Наукове обґрунтування інформаційного забезпечення товарів : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.18.08 / Шумський Орест Васильович. – Львів, 2015. – 23 с.

7. Половніков І. І. Дослідницькі технології у виробництві спеціального взуття : монографія [Текст] / І. І. Половніков, В. І. Андрушак, М. С. Беднарчук. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2014. – 368 с.

8. Половніков І. І. Теоретичні та експериментальні дослідження споживних властивостей спортивного взуття для скейтбордингу : монографія [Текст] / І. І. Половніков, Н. І. Попович, М. С. Беднарчук. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2012. – 404 с.

9. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Піктограми для взуття / І. І. Половніков, О. В. Шумський, І. І. Садловська, М. С. Беднарчук, Н. І. Попович – Заявка 560/60 від 22.05.2014. Свідоцтво № 55712 від 22.07.14.

10. Заявка s2014 00964 від 19.05.2014 на видачу патенту України на промисловий зразок. Рішення ДП “Український інститут інтелектуальної власності” (УКРПАТЕНТ) про видачу патенту № 11738/4 від 26.05.2015 р. / О. В. Шумський, С. І. Садловська, І. І. Половніков, М. С. Беднарчук, Н. І. Попович.

11. Формування і оцінювання асортименту, властивостей та якості непродовольчих товарів : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 22 листопада 2013 р.) : тези доповідей : у 3 ч. / [відп. ред. П. О. Куцик]. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2013.

12. Формування і оцінювання асортименту, властивостей та якості продовольчих товарів : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 23 грудня 2014 р.) : тези доповідей / [відп. ред. П. О. Куцик]. – Львів : Растр-7, 2014. – 274 с.

13. Галик І. С. Проблеми формування та оцінювання екологічної безпечності текстилю : монографія / І. С. Галик, Б. Д. Семак. – Львів : Видавниц-

тво Львівської комерційної академії, 2014. – 487 с.

14. Сирохман І. В. Товарознавство рибних і морепродуктів / І. В. Сирохман, О. Я. Родак, М. К. Турчиняк. – Львів : Растр-7, 2014. – 488 с.

15. Управління якістю / І. В. Сирохман, Т. М. Лозова, О. Я. Давидович, М-М. В. Калимон. – Львів : Растр-7, 2015. – 428 с.

16. Сирохман І. В. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари / І. В. Сирохман. – К. : Знання, 2014. – 543 с.

17. Беднарчук М. С. Наукові основи формування асортименту і якості взуття спеціального призначення : монографія / М. С. Беднарчук. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 528 с.

REFERENCES

1. Atsademies Stsientse / Vorld tsonferentse on stsientse. Stsientse for the twenty-first tsentury. A nev tsommitment UNESTsO 2000. – p. 528.

2. Ukrains'ka tekhnolohichna akademiia. Ofitsijnyj sajт [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : vww.utaso.tsom.

3. 15 rokiv Ukrains'kij tekhnolohichnij akademii. U 3-kh ch. / [hol. red. prof. V. P. Nesterov]. – K. : UTA, 2007.

4. Doslidzhennia spozhyvnykh vlastyvostej sportyvnoho vzuttia dlia skejtbordynhu : avtoreferat dys. ... kand. tekhn. nauk : 05.18.15 / Popovych Nataliia Ihorivna. – L'viv, 2012. – 22 s.

5. Formuvannia i otsiniuvannia spozhyvnykh vlastyvostej vzuttia spetsial'noho dlia zakhystu vid vibratsii : avtoreferat dys. ... kand. tekhn. nauk : 05.18.08 / Katruk Mariia Ihorivna. – L'viv, 2014. – 23 s.

6. Naukove obgruntuvannia informatsijnoho zabezpechennia tovariv : avtoreferat dys. ... kand. tekhn. nauk : 05.18.08 / Shums'kyj Orest Vasyl'ovych. – L'viv, 2015. – 23 s.

7. Polovnikov I. I. Doslidnyts'ki tekhnolohii u vyrobnytstvi spetsial'noho vzuttia : monohrafiia [Tekst] / I. I. Polovnikov, V. I. Andruschak, M. S. Bednarchuk. – L'viv : Vydavnytstvo L'vivs'koi komertsijnoi akademii, 2014. – 368 s.

8. Polovnikov I. I. Teoretychni ta eksperymental'ni doslidzhennia spozhyvnykh vlastyvostej sportyvnoho vzuttia dlia skejtbordynhu : monohrafiia [Tekst] / I. I. Polovnikov, N. I. Popovych, M. S. Bednarchuk. – L'viv : Vydavnytstvo L'vivs'koi komertsijnoi akademii, 2012. – 404 s.

9. Svidotstvo pro reiestratsiiu avtors'koho prava na tvir. Piktogramy dlia vzuttia / I. I. Polovnikov, O. V. Shums'kyj, I. I. Sadlovs'ka, M. S. Bednarchuk, N. I. Popovych – Zaiavka 560/60 vid 22.05.2014. Svidotstvo № 55712 vid 22.07.14.

10. Zaiavka s2014 00964 vid 19.05.2014 na vydachu patentu Ukrainy na promyslovyj zrazok. Rishennia DP “Ukrains'kyj instytut intelektual'noi vlasnosti” (UKRPATENT) pro vydachu patentu № 11738/4 vid 26.05.2015 r. / O. V. Shums'kyj, S. I. Sadlovs'ka, I. I. Polovnikov, M. S. Bednarchuk, N. I. Popovych.

11. Formuvannia i otsiniuvannia asortymentu, vlastyvostej ta iakosti neproduvol'chych tovariv : materialy I Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (L'viv, 22 lystopada 2013 r.) : tezy dopovidej : u

3 ch. / [vidp. red. P. O. Kutsyk]. – L'viv : Vydavnytstvo L'vivs'koi komertsijnoi akademii, 2013.

12. Formuvannia i otsiniuvannia asortymentu, vlastyvostry ta iakosti prodovol'chykh tovariv : materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (L'viv, 23 hrudnia 2014 r.) : tezy dopovidej / [vidp. red. P. O. Kutsyk]. – L'viv : Rastr-7, 2014. – 274 s.

13. Halyk I. S. Problemy formuvannia ta otsiniuvannia ekolohichnoi bezpechnosti tekstyliu : monohrafiia / I. S. Halyk, B. D. Semak. – L'viv : Vydavnytstvo L'vivs'koi komertsijnoi akademii, 2014. – 487 s.

14. Tsyrokhman I. V. Tovaroznavstvo rybnykh i moreproduktiv / I. V. Tsyrokhman, O. Ya. Rodak, M. K. Turchyniak. – L'viv : Rastr-7, 2014. – 488 s.

УДК 664

Гузій А. В.,

ст. викл. кафедри хімії та фізики, Львівська комерційна академія, м. Львів

Скоробогатий Я. П.,

к.х.н., проф., завідувач кафедри хімії та фізики, Львівська комерційна академія, м. Львів

Василечко В. О.,

к.х.н., доц. кафедри хімії та фізики, Львівська комерційна академія, провідний науковий співробітник кафедри аналітичної хімії, ЛНУ ім. І. Франка, м. Львів

ВИКОРИСТАННЯ ХЕМІЛЮМІНЕСЦЕНТНОЇ РЕАКЦІЇ ЛЮМІНОЛУ З ПЕРОКСИКАПРИНОВОЮ КИСЛОТОЮ В ТОВАРОЗНАВЧІЙ ПРАКТИЦІ

***Анотація.** У статті розглянуто питання, пов'язані з дослідженням харчових продуктів на предмет вмісту в них необхідних для життєдіяльності організму людини мікроелементів – Феруму, Купруму та Кобальту. Враховуючи складність аналізу продуктів, запропоновано методики хемілюмінесцентного визначення мікроелементів із використанням реакції люмінолу з пероксикаприновою кислотою. Подано результати дослідження ряду харчових продуктів із використанням запропонованих методик. Подальші дослідження повинні бути спрямовані на вдосконалення розроблених методик для розширення спектра досліджуваних харчових продуктів.*

Ключові слова: Ферум, Купрум, Кобальт, хемілюмінесценція, люмінол, пероксикапринова кислота, харчові продукти.

Guziy A. V.,

Senior Lecturer of the Department of Chemistry and Physics, Lviv Academy of Commerce, Lviv

Skorobogaty J. M.,

Ph.D., Professor, Head of the Department of Chemistry and Physics, Lviv Academy of Commerce, Lviv

Vasylechko V. O.,

Ph.D., Associate Professor, Associate professor of the Department of Chemistry and Physics, Lviv Academy of Commerce, Leading Researcher of the Department of Analytical Chemistry, Franko Lviv National University, Lviv

USING CHEMILUMINESCENT REACTION OF LUMINOL WITH PERCAPRIC ACID IN COMMODITY PRACTICES

***Abstract.** The article considers the questions related to the study of food products in terms of content of micronutrients such as iron, copper and cobalt which are important for the life of the human body. Considering the complexity of the analysis of products the methods of chemiluminescence detection of microelements using luminol reaction with peroxyacetic acid were proposed. The article presents the results of the study of a*